

BESLUTSFÖRSLAG

Olsson, Mats MOS.
Mats.Ohlsson@skanetrafilken.se

Datum 2026-03-04
Ärendenummer 2025-POL000380

Bolagsbildning Krösatåg Fastställande av samverkans- och aktieägaravtal

Ordförandens förslag

Under förutsättning att övriga tilltänkta delägare i bolaget Krösatågen AB fattar likalydande beslut, föreslår kollektivtrafiknämnden regionfullmäktige följande:

1. Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg, Region Blekinge, Region Skåne och Region Halland bildar ett gemensamt bolag, Krösatågen AB. Bolaget ska vara ett servicebolag till regionerna och ska tillhandahålla service och utföra operativa förvaltningsuppgifter och vara stöd i strategiska frågor och frågor av långsiktig karaktär hänförliga till allmän kollektivtrafik med tåg som bedrivs av ägarna. Bolaget ska kunna ansvara för såväl strategiska uppgifter som operativ samordning, fordonshantering och trafikplanering av trafiken inom Krösatågssystemet. Bolaget ska vara bildat den 1 juli 2026 och vara i operativ drift senast den 1 januari 2027.
2. Region Skåne förbinder sig att gå in som delägare i bolaget Krösatågen AB.
3. Region Skåne förvärvar i samband med bildandet 5 procent av totalt 1 000 aktier till Krösatågen AB, med ett kvotvärde av 1 000 kronor, för en köpeskilling om 50 000 kronor. Förvärvet finansieras genom ianspråktagande av likvida medel.
4. Regionfullmäktige godkänner bolagsordning, ägardirektiv samt aktieägar- respektive samverkansavtal för Krösatågen AB enligt föreliggande förslag.
5. Regionfullmäktige ger regionstyrelsen i uppdrag att underteckna aktieägaravtal samt samverkansavtal för Region

Skånes räkning, samt i övrigt genomföra de åtgärder som krävs för bolagsbildningen.

Sammanfattning

De parter som finansierar Krösatågen har samtliga fattat inriktningsbeslut om att ingå som delägare i en kommande bolagsbildning. Som blivande delägare har regionfullmäktige att godkänna för bolagsbildningen relevanta dokument.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2026-03-04
2. Bolagsordning Krösatågen AB
3. Ägardirektiv Krösatågen AB
4. Aktieägaravtal Krösatågen AB
5. Samverkansavtal Krösatågen AB
6. Organisationskiss Krösatågen

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Krösatågstrafiken utgör en del av det trafiksystem som trafikerar Jönköpings, Kalmar, Blekinge, Halland, Kronobergs och Skåne län. I nordöstra Skåne, på sträckan Hässleholm-Älmhult, utgör Krösatågen ett komplement till Öresundstågen vilket innebär att orterna Ballingslöv, Hästveda och Killeberg har tillgång till tågtrafik.

Regionstyrelsen fattade den 10 september 2025 ett inriktningsbeslut om att Region Kalmar län tillsammans med Region Jönköpings län, Region Kronoberg, Region Blekinge, Region Skåne och Region Halland går vidare med förberedelserna för att bilda ett gemensamt bolag, Krösatågen AB, ägt av de sex samverkande regionerna. Bolaget ska fungera som ett servicebolag till regionerna och ansvara för både operativa och strategiska uppgifter.

Syftet med bolagsbildningen är att skapa tydligt ansvar, effektivare styrning, professionell ledning och bättre samordning mellan regionerna. Målet är en högre kvalitet och ökad kostnadseffektivitet i trafiken samt stärkt kapacitet att utveckla Krösatågen i linje med framtidens krav på hållbara och attraktiva transporter.

I förberedelserna för bolagsbildningen har sammanfattningsvis ingått att ta fram bolagsordning, aktieägaravtal och ägardirektiv samt att bolagets organisationsstruktur, uppdrag, kapitalbehov och etableringstidplan konkretiseras under 2025 med sikte på att Krösatågen AB ska kunna etableras senast 1 januari 2027. Förberedelserna har pågått under 2025 och beskrivs nedan.

Krösatågen AB - Organisation och uppdrag

Krösatågen AB ska fungera som ett servicebolag och kan ansvara för bland annat operativ samordning, trafikplanering, fordonshantering, verksamhetsutveckling, ekonomiuppföljning, kommunikation, hantering av kundrelationer samt upphandling av trafik om ägarna beslutar detta. Bolaget ska bidra till högre kvalitet, tydligare ansvar och långsiktig kapacitetsuppbyggnad för utvecklingen av den regionala tågtrafiken i södra Sverige. Ägardokumentet fastställer styrning och ansvarsfördelning.

Styrningen säkerställs genom styrelse utsedd av ägarna och fastställda ägardokument. Bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv samt samverkansavtal redovisas i bifogade bilagor.

Tidplan för etablering

Etableringen av det gemensamma bolaget sker i fem huvudfaser under perioden Q4 2025 till Q4 2026. Arbetet syftar till att säkerställa en robust grund för beslut, bolagsbildning samt överföring av ansvar, tillgångar och avtal inför driftstart.

Fas 1 Konsolidering och förberedelser Q4 2025 – Q1 2026

Syfte: Säkerställa beslut, förankring, ägardokument och etableringsförutsättningar.

Bland aktiviteterna ingår att:

- Fastställa ägardirektiv, bolagsordning, aktieägaravtal (alla regioner godkänner).
- Fastställa finansieringsmodell och kostnadsfördelningsnyckel.
- Besluta om säte och organisationsstruktur.

Milsten: Alla grundbeslut klara, bolaget kan registreras preliminärt

(Q1 2026).

Fas 2 Bolagsbildning och strukturering Q2– Q3 2026

Syfte: Formellt bilda bolaget, tillsätta styrelse och interim VD, etablera styrning och rutiner.

Bland aktiviteterna ingår att:

- Registrera bolaget hos Bolagsverket (inkl. firmatecknare, revisor).
- Tillsätta styrelse (representanter från regionerna)
- Tillsätta ledningsgrupp (trafikdirektörer eller delegerat)

Milsten: Bolaget fullt etablerat juridiskt och organisatoriskt (september 2026).

Fas 3 Överföring av tillgångar och avtal Q3 – Q4 2026

Syfte: Säkerställa att bolaget formellt övertar ansvar, tillgångar och avtal inför drift.

Bland aktiviteterna ingår att:

- Upprätta fordonsförvaltningsavtal mellan ägarregionerna
- Skriva över tågtrafikavtal till bolaget som avtalspart

Milsten: Bolaget har övertagit alla centrala tillgångar och avtal (november 2026).

Fas 4 Test och driftsättning november 2026 – 1 januari 2027

Syfte: Säkerställa att allt fungerar inför operativ start 1 januari 2027.

Bland aktiviteterna ingår att:

- Att fastställa slutlig budget och likviditetsplan inför 2027.
- Att genomföra ett formellt övertagande den 1 januari 2027.

Milsten: Bolaget i full drift från 1 jan 2027.

Fas 5 Efter start och stabilisering Q1 2027

Syfte: Säkerställa stabil drift och etablera rutiner för uppföljning och styrning.

Bland aktiviteterna ingår att:

- Följa upp uppstarten – ekonomi, avtal, fordon, trafik.

- Etablera ägarrapportering och KPI-struktur.
- Fastställa formell årsplan för 2027 i styrelsen.
- Ta fram plan för utveckling 2028–2030 (strategi).

Milsten: Stabil och kontrollerad drift (mars 2027)

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Bolagsbildningen bedöms medföra en nettokostnadsökning om cirka 6 miljoner kronor för regionerna jämfört med dagens samverkansform för Krösatågen. Denna kostnadsökning ska dock ses i ljuset av att bolagsstrukturen ger väsentligt bättre förutsättningar för en långsiktig, sammanhållen och effektiv styrning av verksamheten. Förslaget innebär därutöver ett samlat kundansvar, vilket utgör en tydlig kvalitetshöjning men som även medför en viss kostnadsökning. Samtidigt bedöms att motsvarande förbättringar inte kan uppnås inom den befintliga samverkansmodellen utan att tillföra likartade resurser. Kostnadsökningen bedöms därmed vara motiverad utifrån den effekt och långsiktiga nytta som bolagsstrukturen möjliggör.

Bolaget kostnader är preliminärt budgeterat till 17,9 miljoner kronor år 2027. Slutlig budget fastslås av den nyvalda styrelsen.

Dagens samverkanskostnader i 2025 år siffror beräknas till 12,2 miljoner kronor år 2025.

Bolagets kostnader fördelas procentuellt efter ägarskap.

Skånetrafikens samverkanskostnader 2025 för att administrera Krösatågen uppgick till ca. 700.000 kronor.

Skånetrafikens samverkanskostnader genom ett bolag beräknas uppgå till $5\% \times 17.900.000\text{kr} = 895.000$ kronor, vilket är en ökning med 195.000 kronor.

Juridisk bedömning

Förvaltningen har genomfört samråd med Region Skånes jurister, vilka gett aktivt stöd i processen att utforma för bolaget relevanta dokument.

Miljökonsekvenser

Ärendet har i sig inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan är inte nödvändig.

Uppföljning

Vid ett beslut om delägarskap i ett bolag för Krösatågen, följer tjänstemännen i Skånetrafiken upp arbetet i etableringen av bolaget.

Beslutet skickas till:

Ärendet expedieras till Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Kronoberg.

Carina Zachau
ordförande

Maria Nyman
trafikdirektör